

חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994*

ספר חוקים
333030 פנינה 11
24.7.94

פרק ראשון: מבוא

הגדרות

1. בחוק זה -
"ארגון למען בעלי חיים" -
תאגיד רשום שמטרתו ועיסוקו הגנה על בעלי חיים, מניעת סבל מהם ודאגה לרווחתם;

"בית גידול" - מקום שבו מגדלים בעלי חיים למטרות ניסויים;
"בית חיות" -
המקום והמיתקנים שבהם מחזיקים בעלי חיים לפני, בעת ואחרי ביצוע ניסויים;

"בעל חיים" - בעל חוליות למעט אדם;
"המתה" - המתת בעל חיים תוך מניעת סבל מיותר;
"המנהל" - מנהל השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות;
"וטרינר מפקח" -
מי שנתמנה להיות אחראי על הפיקוח לפי סעיף 5(ב);

"חוקר מוסמך" -
עובד מוסד שמנהל המוסד הסמיכו לערוך ניסויים בבעלי חיים ועבר הכשרה בתחום מזעור הסבל לחיות מעבדה כפי שקבעה המועצה בכללים;

"מוסד חינוכי" -
מוסד חינוך כמשמעו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949⁽¹⁾;

"מוסד להשכלה גבוהה" -
מוסד שהוכר כמוסד להשכלה גבוהה לפי סעיף 13 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-
1958⁽²⁾;

"מוסד" -
מוסד מדעי, מחקרי, רפואי, תעשייתי, חינוכי או להשכלה גבוהה שנערכים בו ניסויים בבעלי חיים,
לרבות בית חיות;

"מערכת הבטחון" -

משרד הבטחון ויחידות סמך שלו, צבא הגנה לישראל או מוסד אחר הפועל למטרות בטחוניות ואשר אושר לצורך חוק זה על ידי שר הבטחון;

"ניסויי בבעלי חיים" - ניסויי בבעלי חיים, שנועד לאחד מאלה:

- (1) קידום הבריאות, הרפואה ומניעת סבל;
- (2) קידום המחקר המדעי;
- (3) בדיקה או ייצור של חומרים או חפצים;
- (4) חינוך והוראה;

"רופא וטרינר" -

רופא וטרינר בעל תואר מומחה לרפואת חיות מעבדה או רופא וטרינר שהמנהל הסמיכו לענין חוק זה;

"עובד ציבור" - עובד מדינה או רשות מקומית;
"השר" - שר הבריאות.

פרק שני: המועצה

2. (א) מוקמת בזה מועצה לניסויים בבעלי חיים (להלן - המועצה); המועצה תהיה בת 23 חברים שימונו על ידי השר ואלה הם -

מועצה לניסויים
בבעלי חיים

- (1) ששה נציגי האקדמיה הלאומית למדעים, מהם שניים מתחום מדעי החיים או הרפואה וארבעה מתחום מדעי החברה, הרוח, המדעים המדויקים והמשפטים, אחד מכל תחום;
- (2) מנהל בית ספר לרפואה וטרינרית;
- (3) שני דיקאנים של בית ספר לרפואה או סגניהם;
- (4) נציג המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית בישראל;
- (5) נציג המועצה המדעית של הסתדרות הרופאים הוטרינרים שהוא רופא וטרינר;
- (6) נציג התאחדות התעשיינים;
- (7) נציג שר הבריאות;
- (8) נציג שר החינוך, התרבות והספורט;
- (9) נציג שר המדע, האומנויות והטכנולוגיה;
- (10) נציג שר המשפטים;
- (11) נציג השר לענייני דתות;
- (12) נציג השר לאיכות הסביבה;
- (13) יושב ראש הועדה לניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון;
- (14) המנהל או מי שהוא הסמיך לכך;
- (15) שלושה נציגים שהומלצו על ידי ארגון הגג של הארגונים למען בעלי חיים, ואם לא קיים ארגון גג - מקרב מומלצי ארגונים למען בעלי חיים.

- (ב) השר רשאי לפסול מועמדותו של נציג, למעט נציגים לפי פסקאות (2) ו-(13), אם השתכנע כי יש במינוי משום חשש לפגיעה של ממש בתפקוד הוועדה.
- (ג) נפסלה מועמדותו של נציג, ימנה השר אחר במקומו אשר יומלץ על ידי אותו גוף שייצג הנציג שמועמדותו נפסלה.
- (ד) תקופת כהונתו של חבר המועצה היא ארבע שנים; חבר המועצה יכול לשוב ולהתמנות כחבר בה.
- (ה) השר ימנה אחד מחברי המועצה שמונו לפי סעיף קטן (א)(1) ליושב ראש המועצה.

3. (א) חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו באחד מאלה:

פקיעת כהונה

של חבר המועצה

- (1) התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
- (2) נבצר ממנו דרך קבע למלא תפקידו או יש בהמשך חברותו משום פגיעה של ממש בתפקוד המועצה והשר, לאחר התייעצות ביושב ראש המועצה, העבירו מכהונתו בהודעה בכתב;
- (3) מי שהורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון;
- (4) אינו מכהן עוד בתפקיד בגוף שמטעמו התמנה.

- (ב) הוגש כתב אישום נגד חבר המועצה, בעבירה שלכאורה יש עמה קלון, רשאי השר, בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, להשעותו מכהונתו עד מתן פסק דין סופי בענינו.
- (ג) חבר מועצה שנעדר משלוש ישיבות רצופות יחדל להיות חבר המועצה, מלבד אם נעדר בגלל מחלה או בגלל שירות בצבא הגנה לישראל או ברשות יושב ראש המועצה שניתנה מראש בכתב.
- (ד) נפסקה כהונתו של חבר המועצה, ימנה השר אחר במקומו מטעם אותו גוף שייצג החבר שכהונתו הופסקה.

4. המועצה ממונה על נושא הניסויים בבעלי חיים; ומבלי לגרוע משאר תפקידיה -

תפקידי המועצה

- (1) תקבע כללים, באישור השר, למען היתרים לעריכת ניסויים בבעלי חיים, ודרכי עריכת הניסויים, והכל כדי להבטיח מזעור הסבל הנגרם לבעל החיים ומניעת עריכת ניסויים מיותרים;
- (2) תקבע כללים, באישור השר, בדבר ההכשרה בתחום מזעור הסבל לחיות מעבדה;
- (3) תיזום תכניות הסברה בנושאים שבתחום פעילותה ותכניות השתלמות והדרכה לחוקרים בנושאים הקשורים בניסויים בבעלי חיים;
- (4) תקבע כללים, באישור השר, לענין מספר מרבי של ניסויים שיערכו בבעל חיים אחד;
- (5) תהיה רשאית לקבוע, באישור השר וועדת הכספים של הכנסת, אגרות לבקשות ולהיתרים הניתנים על פי חוק זה; סכומי האגרות ישמשו לפעולות המועצה ולפעולות אחרות לפי חוק זה, ויוצאו לפי החלטת המועצה.

5. (א) השר ימנה, לאחר התייעצות עם יושב ראש המועצה, מזכיר, שהוא עובד משרד הבריאות, שיהיה אחראי לעבודתה המינהלית של המועצה.
- (ב) השר ימנה, לאחר התייעצות עם המועצה, רופא וטרנר שיהיה האחראי על הפיקוח במוסדות.

מינוי בעלי תפקידים

6. חברי המועצה רשאים, באישור יושב ראש המועצה או לפי הסדרים שיקבע, לבקר בכל מקום שבו נערכים ניסויים בבעלי חיים ובלבד שחברי המועצה ינקטו את האמצעים המקובלים, הדרושים כדי למנוע פגיעה בניסוי.

ביקורים של חברי המועצה

7. (א) המועצה תתכנס שלוש פעמים בשנה לפחות, וכן לפי דרישת שליש מחברי המועצה.
- (ב) רוב חברי המועצה יהוו מנין חוקי לאישור כללים.
- (ג) המועצה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בחוק זה.

התכנסות וסדרי עבודה

פרק שלישי: ניסויים בבעלי חיים

8. (א) לא ייערכו ניסויים בבעלי חיים אלא על פי חוק זה.
 - (ב) מספר בעלי החיים בניסוי יוגבל למספר הקטן ביותר הדרוש לביצוע הניסוי.
 - (ג) ניסויים בבעלי חיים ייערכו תוך הקפדה על מזעור הכאב והסבל שייגרמו להם.
 - (ד) ניסויים בבעלי חיים ייערכו כאמור בתוספת.
9. לא יינתן היתר לעריכת ניסויים בבעל חיים אם ניתן להשיג את מטרת הניסוי בדרכים חלופיות סבירות.

ניסויים בבעלי חיים

איסור ניסויים בבעלי חיים אם קיימות

דרכים חלופיות

10. לא ייערך ניסוי לבדיקת מוצרי קוסמטיקה, שאינם לצורכי בריאות, ולחומרי ניקוי אלא על פי היתר ממליאת המועצה. **ניסויים לבדיקת מוצרי קוסמטיקה וחומרי ניקוי**

11. (א) ניסויים בבעלי חיים ייערכו רק על ידי חוקר מוסמך במוסד שאושר על ידי המועצה ובהתאם לכללים שהיא קבעה. **חוקר מוסמך**

(ב) חוקר, העורך ניסוי שתכליתו אינה להוראה בלבד, ינהל רישומים על פי נוהל שתקבע הוועדה שהוקמה לפי סעיף 13, ובסיום הניסוי ידווח לה על תוצאות הניסוי.

(א) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאים תלמידים במוסד חינוכי או במוסד להשכלה גבוהה לערוך ניסויים בנוכחותו ובפיקוחו של חוקר מוסמך;

(2) לענין חוק זה - יראו את כל המוסדות החינוכיים כמוסד אחד שמנהלו הוא המנהל הכללי של משרד החינוך, התרבות והספורט.

12. המועצה תהיה מוסמכת להתיר עריכת ניסויים למוסד שהתקיימו בו כל אלה:

היתר למוסד

(1) המוסד הכין קובץ הנחיות כתובות, המחייבות את העובדים, אשר אושרו על ידי המועצה, בדבר החזקת בעלי חיים, סדרי העבודה במוסד, נהלי בטיחות, שיטות הרדמה, הטיפול בבעלי חיים, המתתם, סילוקם על פי כל דין, תוך שימת לב למניעת פגיעה באיכות הסביבה, והדרכה לעובדים;

(2) במוסד מועסק רופא וטרינר אשר מפקח על בריאות בעלי החיים ורווחתם, נותן להם טיפול רפואי, מופקד על מניעת מחלות, על הקטנת סבלם של בעלי חיים לפני, בעת ולאחר גמר הניסויים, על המתתם במידת הצורך, ואשר מדריך את סגל העובדים בנושאים אלה.

13. (א) המועצה תמנה מבין חבריה ועדה, המוסמכת להתיר ניסויים בבעלי חיים, בת שלושה חברים לפחות ובהם רופא וטרינר אשר יכהן כיושב ראש, חוקר מתחום מדעי החיים או הרפואה וחבר אחד שלא מתחום מדעי החיים או הרפואה. **ועדה למתן היתרים לעריכת ניסויים בבעלי חיים**

(ב) פנייה לוועדה בבקשה לאישור ניסוי תכלול בין היתר -

(1) מידע כללי על מטרת הניסוי ומהלכו המתוכנן;

(2) הצעה מפורטת של תכנית הניסוי;

(3) טעמים לצורך בביצוע הניסוי וחלופות אפשריות, אם קיימות כאלה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב) בניסויים שתכליתם הוראה בלבד היתר יכול שיינתן לשיטת הניסוי ועקרונותיה, ולכל שינוי בהם.

(ד) הועדה תהיה מוסמכת להתיר ניסוי בבעלי חיים לאחר ששקלה ומצאה כי הניסוי עומד בדרישות סעיפים 8, 9 ו-11 ובכללי המועצה.

(ה) היתר הועדה יכול שיינתן לתכנית ניסויים הכוללת יותר מניסוי אחד.

(ו) היתר הועדה יהיה כפוף להוראות חוק זה ולכללי המועצה שנקבעו לפיו.

14. (א) על אף האמור בסעיף 13, משרד ממשלתי, מוסד להשכלה גבוהה, מוסד חינוכי או מוסד שאישרה המועצה לענין זה, רשאים להקים ועדה פנימית אשר אחד מחבריה רופא וטרינר והיא תמלא, לענין אותו מוסד את תפקידי הועדה שהוקמה לפי סעיף 13. **ועדה פנימית**

(ב) הועדה תפעל לפי כללי המועצה או לפי כללים פנימיים, שקבע לעצמו המוסד ואשר אושרו על ידי המועצה.

(ג) אחת לשישה חודשים תדווח הועדה למועצה על הניסויים שהתירה.

(ד) ראה יושב ראש ועדה פנימית במשרד ממשלתי או במוסד להשכלה גבוהה, כי יש סכנה מיידית

לבריאות הציבור או לבריאות בעלי חיים אם לא ייערך הניסוי וכי לא ניתן לכנס את הועדה בדחיפות, רשאי הוא להתיר את הניסוי.

15. הוטרינר המפקח או עובד ציבור שהוא מינה לכך, לאחר שהודיע על כך למועצה, רשאי להיכנס בכל עת לכל מוסד ולכל בית גידול ובלבד שינקוט את הצעדים הדרושים למניעת פגיעה בניסוי, ולעיין בכל מסמך, על מנת לבדוק אם מתקיימות הוראות חוק זה.

פיקוח במוסדות

16. (א) המועצה תמנה ועדת ביקורת שבראשה נציג שר המשפטים, וחבריה יהיו המנהל או נציגו וחוקר מתחום הרפואה או מדעי החיים.
(ב) נוכח הוטרינר המפקח או עובד הציבור שמונה לכך כי ניסוי נערך בהריגה מהיתר שניתן לפי חוק זה, ימסור לועדה המלצתו לבטל או להשעות את ההיתר שניתן למוסד או לניסויים.
(ג) הועדה, לאחר ששמעה את טענות המוסד, רשאית לבטל או לשנות את ההיתר שניתן למוסד וכן להתנות את המשך הניסויים בכל תנאי שתמצא לנכון.
(ד) מצאה הועדה כי בנסיבות המקרה נעשתה הפרה חמורה של הוראות חוק זה, רשאית היא להורות זמנית על הפסקת הניסויים אף מבלי ששמעה את טענות המוסד.
(ה) התקבלה החלטה כאמור בסעיף קטן (ד) יתקיים הדיון בנוכחות נציג המוסד, בהקדם האפשרי, ולא יאוחר משבעה ימים מיום קבלת ההחלטה הזמנית.
(ו) לאחר ששמעה את הטענות רשאית הועדה לקבל החלטה סופית בענין.
(ז) לא התייצב נציג המוסד, למרות שהוזמן כדין, רשאית הועדה להחליט בענין בהעדרו.
(ח) מי שנפגע מהחלטת הועדה רשאי לערור על כך לפני המועצה.
(ט) הועדה תדווח למועצה על ההמלצות לפי סעיף קטן (ב) ועל החלטותיה.

ועדת ביקורת

17. (א) מוסד ידווח למועצה, בכתב, אחת לשנה, ולא יאוחר מיום ה-28 בפברואר בדבר -

דיווח למועצה

- (1) פירוט הניסויים שעסק בהם במהלך השנה שקדמה;
- (2) שם הרופא הוטרינר המועסק במוסד לפי סעיף 12(2).

(ב) מוסד ידווח למועצה, בכתב, על כל בעיה או תקלה מיוחדת שהתעוררה, סמוך ככל הניתן למועד האירוע.
(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א)1, מי שמדווח למועצה על ניסויים הנערכים לפי סעיף 13(ג) ידווח רק על שיטת הניסויים שבוצעו, עקרונותיהם והיקפם.

פרק רביעי: ניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון

18. שר הבטחון ימנה ועדה לניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון (בפרק זה - הועדה) שבראשה יעמוד רופא וטרינר וחברים בה יהיו חוקר מתחום מדעי החיים, רופא מורשה כמשמעותו בפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976⁽³⁾, משפטן, בעל תואר אקדמי במדעי החברה או הרוח ונציג ציבור שאינו עובד מדינה ואינו עוסק בניסויים בבעלי חיים, אשר ימונה לאחר התייעצות במועצה.

ועדה לניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון

19. התפקידים והסמכויות של המועצה והועדות שהוקמו לפי סעיפים 13 ו-16 בכל הנוגע לניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון מוקנית לוועדה.

סמכויות הועדה

20. הועדה תונחה, ככל האפשר, על ידי הכללים שקבעה המועצה ואולם היא תהיה רשאית לסטות מהכללים האמורים ומתקנות שהותקנו מכוח חוק זה, אם השתכנעה, מנימוקים שיירשמו, כי הסטיה הכרחית מטעמים של בטחון המדינה.

כללי המועצה

21. (א) מבקר מערכת הבטחון ימנה רופא וטרינר כמפקח על הניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון.
(ב) הסמכויות לפי סעיף 15 בכל הנוגע לניסויים בבעלי חיים במערכת הבטחון מוקנות למפקח שמונה על

מפקח על הניסויים

פרק חמישי: עונשין והוראות שונות

22. מי שממלא תפקיד מכוח חוק זה, לא יגלה ידיעה או תוכנו של מסמך שהגיעו לידי מכוח תפקידו אלא על פי היתר בכתב מאת יושב ראש המועצה; אין בהוראה זו כדי למנוע גילוי לפי דרישת היועץ המשפטי לממשלה לצורך משפט פלילי או לפי דרישת בית המשפט.

שמירת סודיות

23. העושה אחת מאלה, דינו - מאסר שנה, ובעבירה נמשכת - קנס נוסף בשיעור מחצית הסכום הנקוב בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁽⁴⁾, לכל יום שבו נמשכה העבירה:
(1) ערך ניסויים בבעלי חיים ללא היתר או חרג מהיתר שניתן לו;
(2) גילה ידיעה או תוכנו של מסמך בניגוד לסעיף 22.

עונשין

24. (א) השר ימנה את המועצה הראשונה תוך 90 ימים מיום קבלתו של חוק זה בכנסת.
(ב) המועצה תקבע כללים תוך שישה חודשים מיום מינויה; לא קבעה המועצה כללים עד למועד זה, יקבע יושב ראש המועצה, בהסכמת השר ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, כללים במקומה.
(ג) חוק זה לא יחול על ניסויים בבעלי חיים שהוחל בהם לפני תחילתו או על ניסויים בבעלי חיים שהוחל בהם לפני שנקבעו כללי המועצה לפי סעיף 4.

הוראת מעבר

25. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת יקבע תקנות בכל הנוגע לביצועו לרבות קביעת סדרי דיון בערעורים לפי סעיף 16(ח).
(ב) שר החקלאות, בהתייעצות עם שר הבריאות, יתקין תקנות בענין דרך ההחזקה והטיפול בבעלי חיים בבתי גידול.

ביצוע ותקנות

26. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל אדם.

דין המדינה

27. בחוק צער בעלי חיים, התשנ"ד-1994⁽⁵⁾ -

(1) במקום שם החוק יבוא: "חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994";
(2) במקום סעיף 16 יבוא:

תיקון חוק צער בעלי חיים

"דין 16. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל אדם".
המדינה

(3) אחרי סעיף 16 יבוא:

"סייג 16א. (א) בסעיף זה -
לתחולה
על
מערכת
הבטחון

הבטחון ויחידות סמך שלו, צבא הגנה לישראל או מוסד אחר הפועל למטרות בטחוניות ואשר אושר לצורך חוק זה על ידי שר הבטחון;

"מערכת הבטחון" - משרד

התפוסים דרך קבע או באופן ארעי על ידי מערכת הבטחון וכן שטח המשמש

"שטח צבאי" - מקרקעין

אותם כשטח אימונים.

(ב) על אף האמור בסעיפים 6, 8 ו-16, כניסה לשטח צבאי ותפיסת בעלי חיים המוחזקים על ידי מערכת הבטחון תיעשה רק בידי מי ששר הבטחון אישר לכך.

(4) אחרי סעיף 17 יבוא:

"צו מניעה 17 א. (א) היה לתובע, למנהל או לארגון למען בעלי חיים יסוד סביר להניח כי מתבצעת עבירה על סעיפים 2 או 4, או כי עומדת להתבצע עבירה כאמור, רשאי הוא לפנות לבית משפט השלום בבקשה כי יוציא צו שיאסור על ביצועם או המשך ביצועם של המעשים נושא הבקשה.

(ב) בית המשפט רשאי לתת צו לפי סעיף זה במעמד צד אחד; ניתן צו במעמד צד אחד יתקיים הדיון במעמד שני הצדדים בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים מיום מתן הצו.

(ג) נקבע דיון כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט להאריך את תוקפו של הצו, לבטלו או להכניס בו שינויים, אף אם מי שמחויב בצו והוזמן כדיון, לא התייצב לדיון.

(ד) תוקפו של צו לפי סעיף זה לא יעלה על שנה.

(ה) בית משפט רשאי להתנות מתן צו לפי סעיף זה בתנאים או בערובה.

(ו) דחה בית המשפט בבקשה לצו שהגיש ארגון למען בעלי חיים וקבע כי היתה בלתי מוצדקת בעליל, רשאי הוא להטיל על מי שביקש את הצו הוצאות ופיצויים למי שנפגע מהגשת הבקשה.

(ז) מי שלגביו ניתן הצו, תובע, מנהל וארגון למען בעלי חיים רשאים לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר בצו שנתן, אם השתנו הנסיבות והדבר עשוי לשנות את החלטתו הקודמת של בית המשפט.

(ח) מי שלגביו ניתן הצו, תובע, מנהל וארגון למען בעלי חיים רשאים לערור על החלטת בית המשפט לפי סעיפים קטנים (א) או (ז); בית המשפט שלערעור יידון בערר בשופט אחד.

(ט) לענין סעיף זה -

"תובע" - כהגדרתו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁽⁶⁾;

"ארגון למען בעלי חיים" - ארגון למען בעלי חיים שאישר השר לאיכות הסביבה לאחר התייעצות עם שר החקלאות."

(5) במקום סעיף 22 יבוא:
"סייג לתחולה

"22. חוק זה לא יחול -

- (1) על המתת בעלי חיים שנעשתה לצורכי מאכל אדם;
- (2) על ניסויים בבעלי חיים הנערכים על פי חוק צער בעלי חיים (ניסויים בבעלי חיים), התשנ"ד-1994."

28. תחילתו של חוק זה, למעט סעיפים 24 (א) ו-1 (ב) ו-27, בתום שנה מיום קבלתו.

תחילה

29. חוק זה יפורסם ברשומות תוך 30 ימים מקבלתו.

פרסום

תוספת

(סעיף 8(ד))

1. לא יבוצעו ניסויים שיש עמם גרימת כאב או סבל, אלא בהרדמה כללית או מקומית או באלחוש (Analgesia). ביצוע ניסוי תוך הרפיית שרירים היקפית אסור אלא בליווי הרדמה כללית, אלא אם כן השימוש בחומרי ההרדמה נוגד את עצם הניסוי, או כאשר ההרדמה תגרום לסבל גדול מהצפוי בניסוי; במקרים כאמור יינקטו אמצעים חלופיים למזעור הכאב והסבל.

2. סוג בעלי החיים בניסוי יוגבל לנמוך ביותר בסולם הפילוגנטי המאפשר את הניסוי בלי לפגום במטרותיו.

3. נתחייבה המתת בעל חיים לאחר ניסוי, תיעשה ההמתה, ככל הניתן, בטרם שובו להכרה; בעלי חיים הצפויים או החשופים לכאב עז או לסבל ממושך לאחר הניסוי, יומתו גם אם לא הושגו מטרות הניסוי.

אפרים סנה
שר הבריאות

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבה וייס
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום י"א באב התשנ"ד (19 ביולי 1994); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2127, התשנ"ב, מיום ו' באדר ב' התשנ"ב (11 במרס 1992), עמ' 298.
(1) ס"ח התשל"ח, עמ' 128.
(2) ס"ח התשי"ח, עמ' 191.
(3) דיני מדינת ישראל, התשל"ז, עמ' 594.
(4) ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
(5) ס"ח התשנ"ד, עמ' 56.
(6) ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.